

PM 153

P. 19 Sp III 321. 1

№ 470

I

ПУСТИНЯК

ЦЕТИНСКИ

Списано у Црной Гори на Цетиню
1833 године.

48.286
БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЦЕТИНЬ.

Печатано у Штампари Црногорской.

1834.

СН 910

Библиотека
Јоцић
у Сави

Изд. № 48286

Печашано у печашњи свободе Црногорске
на Цепинѣ. Прегледано и допушћено напеча-
шати од Цензуре,

Драга Драговића.

У Црној гори
Цепинѣ
на Ђурђев дан,
1834 године.

ВЪ СЪВѢТѢ ПЕЧАТН. ДѢЛЪ
МОСКВА 1834

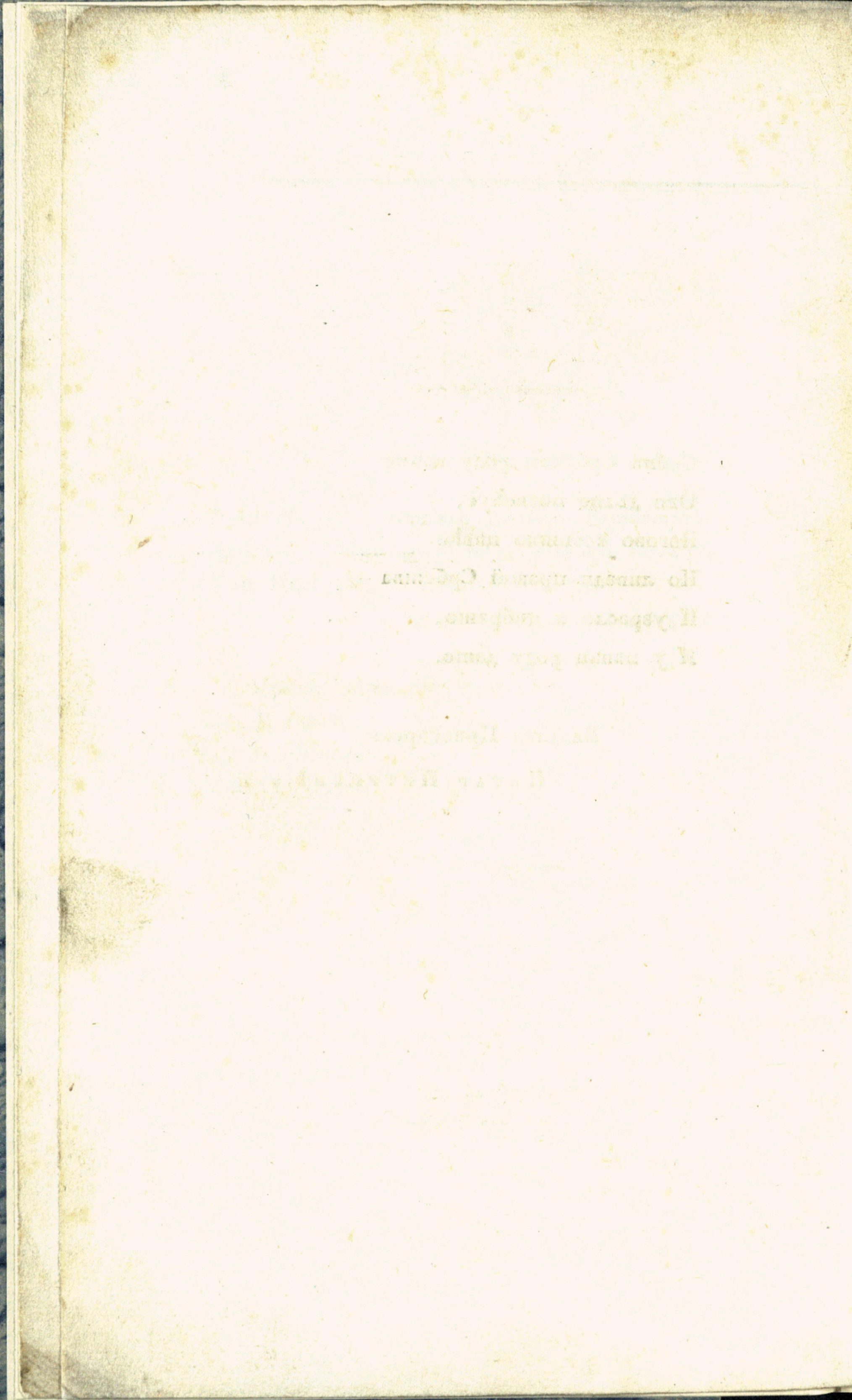
Србин Србском роду своме
 Ово дѣлце посвећуе,
 Нѣгово є сипно цвѣће
 По ливади правой Србства
 И узрасло и побрашо,
 И у вѣнац роду дашо.

Владика Црногорски

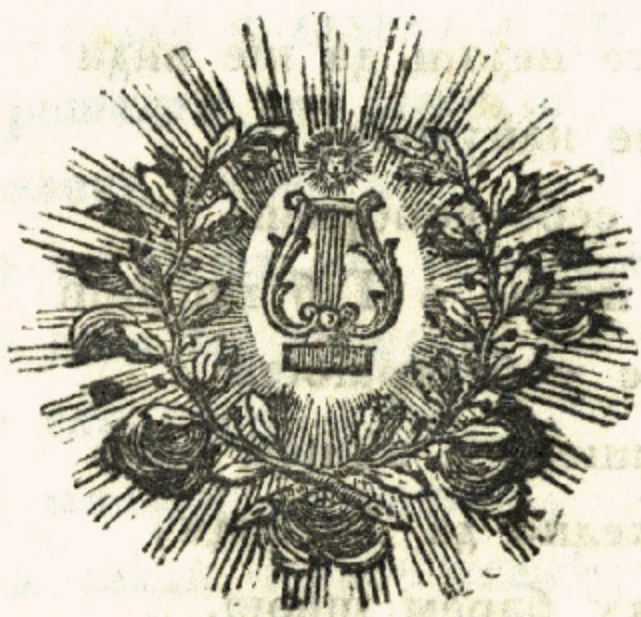
ПЕТАР ПЕТРОВИЋ.

ЦРНОГОРАЦ

К

СВЕМОГУЋЕМУ БОГУ.

Оши! бићем безконачни
Без почепка и без края
Почешак си сам основа
И край свега у шебе е;
Ти дубино неизмърна,
Ти високо недолећна,
Те си сљиноси своју скрју
Млогоспручним покривалом
Велчаспва и проспранспва.

Те се не даш да те види
Око душе найумніе,
Нити ум себе вообрази;
Но тек почне о Теб мислиши
Занесе се у безкрајост
Све с вишега к вишем одећ
Лешећ желно да Те види,
Или сѣнку барем своју.

Ал за луду нѣму мука
По проснору шумаранѣ,
Када си га Ти спворио
Крашкovidно и сліепо,
Да у Тебе не погледа;
Но се напрат мора врашиши
У ћескошном своме храму,
Занешено, ушпрућено
Величином зачућено.

Погледам ли шечности спварих,
Погледам ли свѣплости сунца,
Погледам ли сѣйности, хипроси
Миліонах горнѣг свода
Све што мене удивљава,
Тебе каже — свемогућа,
И душа Те моя мада
Више свега узвишава,
Тебе што си више свііех,
И те рѣчу сву спвар крећеш,
Бог си ума, душе мое.

Кoliko е дальности швоя
Од крашкога ума люцког,
Свеколике умне главе
Што су до сад на свѣш биле
И по сада те се роде,
Да у едно перо слию,
Силу мислих найвиших,
Не би знали черше повућ,
Ниши рѣчи уписаши
О Твоему величашву.

Ах Ти спвари превисока!
Ер си мене шаквог дала
Крашководна и малена,
И чему сам я подобан?
Я се надам: нешто Твое
Да у душу мою сље.
Неизвѣспан, ал се гордим,
Што са Тобом свойшво имам.

Но и было шногођ мало
То се може уподобити,
Спрам сйности Твое велѣ
Премадойзи искри огня,
Коя пође шамом лећеш
Од огњеног океяна,
Док се опеш к нѣму враши.

Ти с океян безконечни,
А я пловац без весалах;
Мисли су ми бура яка,

Са мною чине валованъ,
Нагоне ме напред пливанъ,
Желе штоогођ видієши.
Но како ћу водом одити,
Кад у руке весла неймам,
Већ сам дужан спояти шужан
У смртноме чамцу малом
На средину океана,
Док с преврати чамац испи
И Океан мене прождре.

Я се земљь цар називам;
Я се гордим и поносим,
Єр врх свега земног владам;
Я с природом често рашим,
Побђавам преск громовах,
Побђавам, зук вђпроввах
И синђга люпоси мора.

Я умнима лепим крилма
Око сунца и планєпах,
Знадем њину величину,
Знадем њина круг печєня,
Њину свђплоси и биспропу;
Я над люшим лафом, шигром,
И над свієм живошними
Мора земљь, и воздуха
Владам умом и царуем:
Све с по мене покораван
Све ми с кланя и служи ми.

Куд год се я обрaшим
Величашво свуд Ти видим:
Погледам ли киша, слона,
Погледам ли мравца, муху,
Погледам ли равна поля
Разним цвѣћем накіћена,
Погледам ли горде горе
У зеленост обучене,
Или цвѣшак едва видни,
Свуд Те видим свемогућа;
Найманьи Те цвѣшак слави
Ка найвишег свѣшлости сунца.

Но ах Творче што сам смршни,
Я у сравности Твое силе,
Твог могућства, величашва?
Могу ли се жив показати
Спрама Твое величине?
Ти кои си премудросту,
У пространству воздушном
Созда свѣштах миліоне
И све едног с другим свеза
Твоим ланцем невидимим,
И свакоме живом дао,
Те уредно свой шок чине,
Едан другом свѣшлости даю.

Ко се равниш с Тобом може?
Я ли смршни да се равним
Спрама Творца безсмертнога;

Я ли Тебе да с подобим,
Теб кои си сама вѣчноси,
Спрам кое се едва могу
Я показати да сам био,
И на свѣт се появляо.

Ти Божество превисоко,
Кое живиш у простору,
Над простором, под простором,
У свіетлим планешама,
У зракама сјајна сунца
И у сваку малу спварцу
Нам видимо, невидиму;
Ти свачему животи даеш,
Невидимом својом силом.

Но ко ће Те описати,
Ко ли умом обузети?
Ум си крашак дало чойку,
Не може Те ни назрети
А камо ли видіети,
Већ ум лепи чойка сліеп
По простору безкрайноме,
Тражећ свѣтло по шавини,
Како сова у мрак ноћни.

Ал я више силе немам
Да из ближе Тебе видим,
Већ из спварих видиміех,
Спворицеля њина славиш,
И с чуденѣм великіем

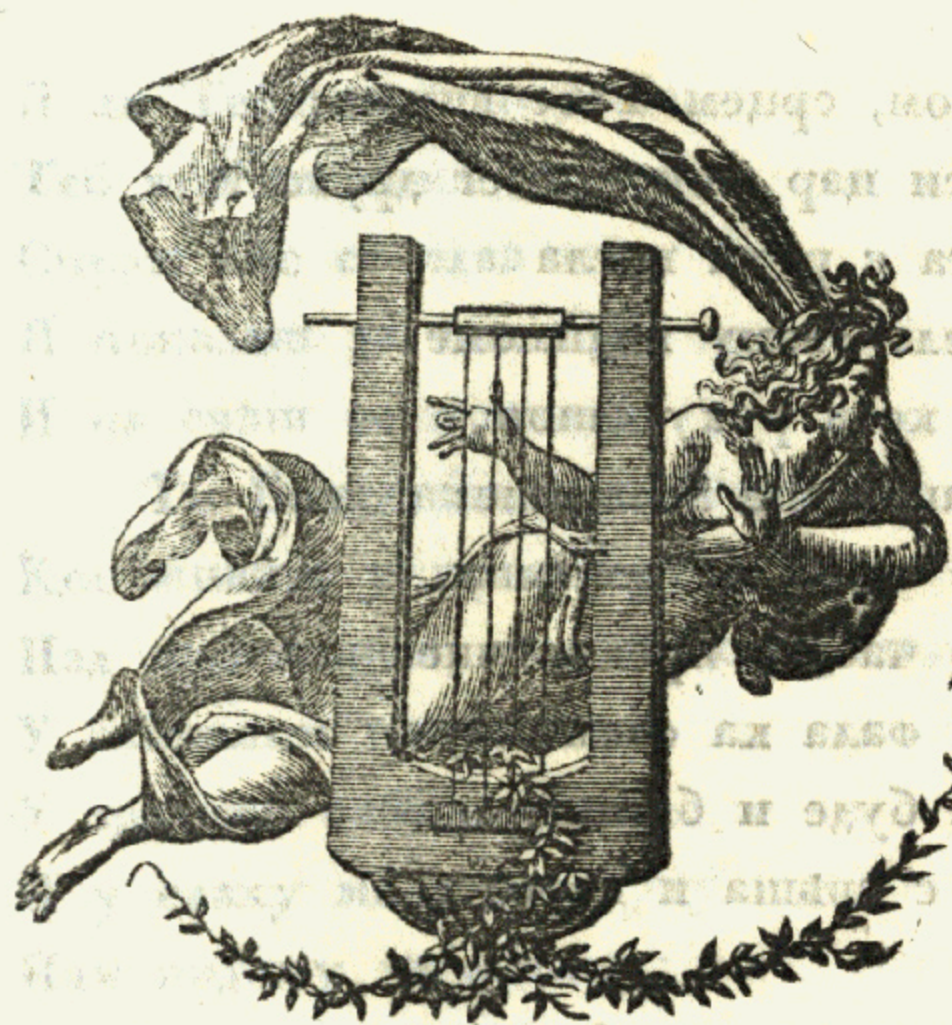
Душом, срцем Тебе викаш:
Ти си цар мой и свег другог!
Коега е рука вргла
Темель свему видимоме,
И у кога руку спои,
Конац исте величине:
Тебе слава бесконачна,
Тебе часни прековъчне
Тебе фада ка свемоћну
Нека буде и бишиће
Док е свѣша и народа.

ИМПЕРАТОРА

НИКОЛАЯ ПЕРВОГО

Од пошана славно, вѣрно,
Дай с оубра срца, душе,
Жебше мисли и искрени,
Нек ми зновъ днъ срѣта

О Д А
НА ДАН РОЂЕЊА
С В Е Р У С И С К О Г
ИМПЕРАТОРА
НИКОЛАЯ ПРВОГА.

О Славенство! што но еси
Од поспаня славно, дично,
Дай с одшара срца, душе
Жерпве чисте и искрене,
Нек ши управ дим срдеця

Иде к небу и к престоу
Небадржца всѣх Владике,
Данас ши е дан рођеня
Николая Твога Марса,
Твог Олимпа Цара права.

Дан рођеня пой Нъгова,
Скачи у вис, шоржеспвуй,
Пой у колу пѣсне дичне
Од веселя и радости.

Рус ши нека буде храбри
Славе, кола Твога вођа;
Рус са побом у едначке
Нека у храм безсмртія
Води ђела свѣшу знашна
Праунука Петровога.

Москво, Нево, Волго, Дону
Нек се ваше биспре воде
Сад найвише ускиплюю,
Нек сад расту биспре скачу;
Найвиши ви буди празник
Свѣпми двадесн пени Юня
Дан рођеня вашег Цара
Вашег Цара у свѣм славна;
Брже шец те е славе зуком
На све спране и краеве
У проспране океане

Разглашуйше ђела славна
Нек се цѣли свіені пунн,

Нек се чуди удивлява
Прапопомку Романову,
Нек народи свуда чую
Каква Славян Цара има —
Правосудна, милоспива
Ћелом умна и велика
На рашноме полю храбра
На престоу велѣдушна.

Ти Олимпа Славян Зевсу
Ньним гласом пушнай гrome
Сврх планинах найвишних,
Куд Сармацко племе живи,
Ма их силно жежи, пали,
Да ти грома глас свак чуе
Од Балшійског до Црнога,
Од Германске до Кишая,
Туда живи и почива
Дух Славенспива найхрабриег.

Громи Твои нек им кажу
Да с опдавног сна разбуде
(Кои јоште ньим спаваю),
И с Русима у едначке
Да свѣшкую дан рођеня
Громовражца ньине славе,
Ньног оца бранишеля,
Уздиклика ньих имена
Нека не спе свѣма кажи
Николди ньина права

Диже, брани, зашпишшава
С мачем голим у рукама.

Ти што горди и ледени
Држиш Кавказ на плећима,
За ос му се шврду свапи,
Тер га спреси и разруши,
Нек Вулкану жедном падне
У челюспи и жвалице;
Жипелъ му дивлѣ справи
Са именов Славян Цара,
К ногама Му нека падну
За свог Цара Нѣг познаю.

Нек Му с више не одмећу,
Ни у шврде бѣже скале;
Єр од грома Нѣговога
Сакриши се ниѣе неће,
Већ су Нѣиме покорени
И Славенском крвлю скупом
Нѣино еспе све купѣно;
Нек се опе руке бае
Коя но е силно спрла
Царство Перса и Османа,

Коя помоћ многим дава,
Неке миче, неке пенѣ,
Неке држи на престоле,
Кое помоћ многи праже,
Под зашпишу нѣ пришѣчу,
У кою е држак кола

Од счастія и несреће,
Од при свѣша половине;
Кое оће наврх меће,
Кое оће с нѣга смеће:

То све ради Цар Славянах,
Но пропивни Нѣму к ногам.

Више сваког ти се радуј
О велико племе Руско!

Кое Римским крачеш краком
Под управом Николая,
Млади те є Феб осія;

Дух Ти Петра и Фридриха
На високом прону сѣди,

Он са Тобом мудро влада,

Он Те сада обукуе

У альине нове славе.

Под Нѣговом мудром владом

Ти с узрасло и узрасл ћеш

Више сваког земног рода;

Слава Галла и Брипанца

Пред Твоіом се мрачна види.

Сад превѣса цѣлог свѣша

Твоме Цару шежи яко:

Ти Нѣгову дню рођеня

Са свакіем Славянином:

Плеши вѣнце безсмртія,

Те окићай двіе главе —

Николая, Александрѣ.

А ми што смо браћа своја
У планине Црногорске,
Те любимо глас слободе,
У наша ће просна срца
Бити паметник подигнути
За шпигнику наших правах —
Николаю Великоме
И завазда у њих спояти
Чист и пламшећ искреносту
Како зраке сјајног сунца
У чистоме бриљјанту.

ШТА ЋЕШ МАЮ ПЛЕСТИ ВЪНАЦ,
КАД МУ ГА Е СПЛЕО ТВОРАЦ.

Одѣкуй ми гласе свиро,
Душевна ми сад пой лиро;
Попуши синцир ума рабство
Душом грлиши славе царство.
Пой мо слави вѣчно срцем,
Наша с правда яви лицем

Ти бѣж варвар с свѣпа брже,
Славян мача на ше прже.
Свѣй с невехлий вѣнац славе,
На Романске вѣкуй главе,
Николаи Цар ше носи,
Славянин се нѣм поноси:
Дѣлом Цар се заши може,
Вѣрним своим свуд поможе;
Од невѣрних свой род брани,
Со шим вѣнац славе храни.
Махмуш добро за Нѣг знаде,
Феш-Алія пред Нѣм паде;
Спаган, Спамбол славу М свіо,
Врх мунарах шоп Му збіо,
Река: безбож нек невиче,
Ни с мечешах опа криче.
Река луни шавно гріаш
И ниже се сунца віаш.
Арменску є освоіо,
Турске крило одвоіо;
Дунав Му є сад у руке,
То Спамболу дає муке.
На Силиспру шоп Му єчи,
Нѣм Славенско име звечи.
Варна Цару име диже,
О свеша є славян спиже.
Оро змаю избі очі,
Зна с Николай када скочи;

Некће с Њима мешаи срока,
Док им у рог згна пророка;
Здрав Славянах буди Царе!
Сви прошивни за Те маре,
Брани ђецу те Славяне
Њине пршпи све душмане.

Далом њар се зваши може,
Варши ерши ели епоме;
Оу варших ерши ерши ерши,
Со шти ерши ерши ерши,
Машин добро за њар ерши,
Фри-Али ерши ерши ерши,
Славя Славя ерши ерши,
Ерши ерши ерши ерши,
Ерши ерши ерши ерши,
И ерши ерши ерши,
Ерши ерши ерши ерши,
И ерши ерши ерши,
Државку е своју,
Турке криво ерши,
Држав Му е ерши ерши,
То Славя ерши ерши,
И Славя ерши ерши,
Ирши Славя ерши ерши,
Варши ерши ерши ерши,
О ерши ерши ерши,
Орши ерши ерши ерши,
Ерши ерши ерши ерши.

О Д А

на дан рођења,

НАСЛЕДНИКА РУСКОГА ПРЕСТОЛА,
ЦЕСАРЕВИЧА ВЕЛИКОГА КНЯЗА
АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЋА.

Што се Сѣвер свѣту спраши
У лучама сјајног сунца,
Опо саде обукао,
Ја се сунце обрашило
З друге спране шечности чиниши

И природа закон вѣчни
Тако спрашно нарушила,
Ја су мора ледом скриша,
И планине свег Сѣвера
У свѣплећа клубка биспра,
Окренуле с и провргле.

Гле! чудеса што се ради
Ка Петровград сјае блиста
Прућа мунѣ, бача гrome;
И над њиме по воздуху
Теку рѣке огиѣвине;
Пева биспра и гласина,
Иде смѣло и весело
Цлеспи вѣнац безсмртїя,
Порођеню великоме
Николая, Александре;
А Петрополь над њом дивни
Огледуе свѣплоси лица
Поноси се и весели
Єре види порођенѣ
Наслѣдника славе свое,
У свем оцу подобнога;
Глас се Руса храброг чуе
Жив, напредуй Александре,
Примѣром Ти нека буду
Твои велїи родителїи
Пушем сваким хайде Њиним
Њим ћеш брзо сусстигнуши,

Свемогућност древнѣг Рима;
Цар се види са Царицом,
На Олимпу Славенскоме
У веселост обучени,
Међу собом сина држе
Гоповега к приваћеню,
Славенскога скиптра вѣнца;
Сад су мирни и радосни,
Ере пород срца виде
Себи раван духом умом,
Велѣдушѣм и храброшћу.
Москва маши славе Руске,
Игра спара веселисе,
У храмове прчи брзо,
Дава жерпве на олпаре,
Тамјани се нѣни дижу;
И молитве, срца, душе,
До престола сведржећег,
Ек ѿой звонах воздух ломш
Глас нѣин иде и допире,
Мимо облак до небесах.
Дону с биспри и гласиши
Са племеном своим храбрим,
Много горди и поноси
Више сваке у свѣш рѣке,
Рођенѣ те освѣшило
Твог великог Апамана,
И на вѣку брег тввой шврди,

Окипило славе цвѣћем;
Нек ни с чуди удивлява
И нека ни срећи слави
Сва Азія, и Европа
Завидуе има чему;
Све Славенство ка Рус ишо
Веселиши с дню рођеня
Жив свиѣма и здрав буди,
Буди правах Славенскіѣх,
Уздизашель, и шшип шврди
Ка шшо ти є ошац храбри;
Распи брже **А л е к с а н д р е!**
Славенскога рода сунце
Кое ноћеш нас свѣплиши
И свободом огріяши
О! **найвећа на свѣш главо.**

Князу

АЛЕКСАНДРУ НИКОЛАЕВИЧУ

Г А Л И Ц И Н У.

Добродѣшель дар є велик знасе
Чыста сыйна па и безпорочна
Свойствена великим людима
С нѣом се диче главе и умови
И пишаю благородне душе,
С нѣом се рапай, ка цар дичиш може
Без нѣс престол и порфира мрачи
Ка Дворови шавнога Ереба
Ти се са нѣом дичиш и поносиш
О велики духом Галицине!
Ко се с шобом поредиши може?

Кол те доспић у добрим дѣлима?
Бѣдно люспво од свакога края
У теб друга, нађе помошњика,
Са свих спранах к шебе пришіечу
Ка од оца свак иште помоћи
Обвручно свакому е даеш
Природа те, доброшворка люспва,
Свѣшу дала, и нѣм поклонила
На мѣсто те високо припела
Само добро да чиниш людима.

СТЕПАНУ ДМИТРИЕВИЊУ

Н Е Ч А Е В У .

ОБЕР-ПРОКУРОРУ СВЯТѢЙШАГО СИНОДА.

Друже люспва и истине праве
И науке любителю здраве
Добрим дѣлма сіяюће срце
Дично умом характером лице
Нечаеве главо многознашна
Славе рода любимче познашна,
Тврди спупе Цркве праѣедовске
Важни к дѣлма ползе опачаске
Вѣрни сине Цара, Господара
Пуна душо особиног дара

Защипниче бѣдних и немошних
Любиселю знапних и незнапних
Дужности чойспва живиш испунеѣи
У свачему ѣе можеш досеѣи
То е радня правога човѣка
Добро име шим носи до вѣка.

Ти ћеш тећи у Океан славе

Док се мудре на те круне главе.

Нево гръко, огледало люства,
Славом ши си извор огласила.
Виш но Дунай, Нил и Ефрат древній,
Красно ли си одсвуд накићена,
С храмовима подигнушим Творцу,
Царским дворма и другим зданіям;
Брегове си осула бисером,
Просвѣщенѣм — најдражим каменѣм;
Из тебе су израсли цвѣшови
Правог знания и човѣколюбног.
Од испока до швога упока.
Даће су те нашарале везне,
Нѣих прекрили крешани баряци;

Ти си срце Славенског племена,
Правій извор вѣре православне;
Крайма швоим излежу се орли,
Кон леше на све спране свѣша,
Вѣрне бране а невѣрне гняве,
Име ти шіем дижу до небесах,
На далеко знаю ширин крила:
Дѣл су шеспи прекрилили свѣша,
Другим даю закон и обрану.
Дальній свіет — Кишай многолюдній
Орли ће ти нуди с даровима
Да Пекина име не помраче.
Горди Париз и Спамбол надменій
Судбу су ти у руке давали,
Оба си их падше округила.
Чеспо с гнѣвом крвава пропѣчеш,
Под валове безбож закопаеш,
Све си круше на едно скупила
Од Источне и Сѣверне спране.
Неприспуній Кавказ и високій
Твоим орла превіо є главу.
Нешпуну си храм воздигла вельй,
У коме се легу лабудови,
Те излећу на поля широка,
На широка поля океанска,
Ньшпу спрашну кроє мраку грудма,
Крилма лешу над грозном Тешидом,
Перѣм кише буйности безконачну,

Нѣини громи оглашую име
До саспанка мора с небесима
Славянина од поспаня знашна.
О ши Нево у вѣк с славом шекла!
Са побом се дичили народи —
Твой Рус храбри с браћом Славянима,
Свагда с на шеб слава круновала,
И Романска кућа царовала.

КО ОЋЕ ПРЕВЕЋЕ

ИЗГУБИ И ВРЕЋЕ.

Дуну вѣшар якій пуп Русіе
Над Москвом се у дим кршаш віе,
Са престола орай искочио
У малога пламен не сватио;
Него чуда ево да се прича
Ко исѣра орла Павловича?
Соко ипрый на нѣг не удари,
А за змая одавна не мари,
Већ се кокош дига од Франціе,
За нѣм пилад од сваке націе.
Свак се чуди ко има памеши
И ко чойски може разумѣши
Ка ће с кокош са кршашем шући

Род кокошій име испог вући,
Оро силни с престола скочио
Те кокоша слюћ уочио
Самог гледа шпа оће да ради
С кокошкам ли да чудеса гради.
Гледаш му се чудо додіяло,
Свако с Русче Москвом огріяло,
Па попусти из гнѣзда орлиће
Те расчера кокошу пилиће,
Кое грудма орлад не побиле
Оне живе у плѣн ухвапише,
А кокоша займише у море,
Доклен крепа и биде му горе.
Од сад памеш имайш кокошови,
Не излазше ње с вію орлови;
Ви под квочком сѣдише пилићи,
Вини неидше ње циче орлићи,
Єр он гласом цію цію циче,
Род пвой под нѣм пію пію пиче.

ЗАРОБЛЪИ ЦРНОГОРАЦ ОД ВИЛЕ.

Едну вече ка обично чобан,
Засним под лист и осѣнку букве,
Више пора бѣліех овацах,
Код мен близу ниѣе никог нема;
До друг вѣрни шарка шестопедка,
З двіе мале и с дугачким ножем.
Ню покрай се и пружим се леѣи
Дуго лежах ал заспан не могу,
Мислим што е? на крамну ни сам,
Да ми не сан кажуе злошворе:
Звижнем всима да што друго ніе?
Они пеп шест свуд облеше вѣрно,
Виђу на нѣих и по даю знадем,

Да злошвора нема око шора.
Узнем гусли начнем пѣсню појам,
Ню поюћи чуем очи пешке;
На десну се срешню нагнем спирану,
Превари ме сан но гвозден мало.
Пробудим се али сањив пешко,
Шарку спавим уз раме ліво;
Двіе мале с ножем у поясу.
Пред зору є и тишина мршва,
Глас ничему чуп не могу умну:
Досим вѣпру ће пренсеће лисше,
Злашокрилке пѣсню над цвіећем.
Блек овчице, и агнениа млада,
Юши и полеш с ловћена сокола,
За зеленокрилом яребинцом;
Ал све нешто мирован не могу,
Но ми перчин подже капшцу.
Обрашим се кршећи к испоку,
Да погледам виђеш ли ће сунца:
Сунца нема ал є зора биспра,
И плам зраках испок западше.
Сабиле се шаме на западу,
Дуго гледећ начну лепћеш крила;
Злашосяйна износећа Цара.
Начну ми се очих додиркани,
Закри шаму од мога погледа,
У себ сали сву звіздах свѣшлост.
Мало дешећ подже се много,

Вихори га од свуда среташе;
Скидоше му огњ-злапна крила,
Огњ-злапа крила и аљине:
У сребро га огне преођеше,
Па му бѣла свуд пушпаше крила,
Наче пушпаш в безконечъ испаш.
Прелешу се земљ пушпаваши;
Но с я преснем и обрашим живо,
У срце ме када нешто дирну:
Треснем собом и погледам што є?
Ништа ниђе ни чуш ни виђеш.
Ал некакву сладост оћушем,
На росну се сѣсп повалим праву:
К шору гледам млада ми се дигла,
Те ми спрема ручак и ужину.
На край шора погледам ливаду,
Дає ноћу што харало не?
Виђеш ништа ал є измршена,
Досим нешто како маче риђе;
И оно се на средину валя:
Ха! помислим, оно є власица,
Хипроплена ше ливаде мрси.
Закон знадем јоште прађедовски,
Да се она убиши не сміє;
Ал помислим што ми сад радимо,
О чем спари ни знали несу,
Ни од страха смѣли помислиши;
А камо ли ћелом учиниши.

Рішим се и шарицу занем,
Око с пуцем и с власицом сліем:
За мицаник и крем о огњицу,
Како вазда сину искре живе,
Свуд се просну и шабан озлаше;
Ал за файду прах их не приваши.
Гледам валю што се од нѣ ради:
Ал ни зрица у шо праха нема,
Но насуша сипніем цвієћем.
Ха! помислим, ово су маџіе,
И ушренућ ока лаганога,
Мислима ми спо препливю бабах:
Мислећ ова ніе него она,
Ову бруку са мною учинила;
И кренем се окупиш их спаре,
И на сав глас свіема казати:
Да се прођу шале са оружѣм;
Ал ће им се о главу сломити.
Но не пођем ни чешири крака,
Ал све чудо више и завишег:
Слеће пред мною жена са крилима,
Немам пера льпошу іой казати;
Ни єзика накише имена.
Сћело би се глас перо славуя,
А маспило цвієћна росица;
Да іой облик право свѣшу каже.
Запишам є, што си кои љаво?
Прођи ме се заклинам ше свачим!

Дай ми мирно поћи на шорину,
Не сам ти ништа учинио.
Погледа ме насмѣхну се мало,
За руку ме узе својом нѣжном.
Па ми поче шихо говориши:
Не збор шако драго драговићу,
Ни сам ђаво ни швој непријатељ;
Већем швоя Богом посесприма,
Од Довћена Црногорска вила:
Ни сад радим ни ћу ти радиши,
Ниши сам ти кад о злу радила;
Но о добру свагда и пошленю.
Како чуем име посесприма,
Паднем пред ню с плачем и с мобама:
Да ми прости ка младу чобану,
Прескупленѣ мислих и езика.
Доброшворка правде и свободе,
И справи ме с осприм поученѣм;
Хайде, рече: кажи у Колибу,
Нек ти данас поредници пуште
Из шорине овце и яганце;
А ти кажи, да ћеш не куд поћи:
То изврши па се к мене враши.
Но чуй добро драго драговићу!
Мили си ми од очих мојех,
Ал иначе ак учини ништа;
Већ овако ка ти наредћуем.
Видовни су преспроги закони,

Сестре ће те усприједити спреда;
Я побрже спрчим до шорине:
Кажем на то ка ми рече вила,
Пак се врашим што скоріе к њојзи.
Како дођем она рече, тако?
Пак одмаха уфаша лабуда,
Кои бѣше стражар од езера:
За узда га цвѣтнимъ вѣнцемъ,
Свега прекри злапномъ паучиномъ.
Я рукама кипши вѣнацъ узмемъ,
А лабуду сѣднемъ на рамена:
Вила пречну и широко полеће,
Лабуд за њомъ од сокола брже.
Заблещаше очи од брзине,
Те не могу ништа видѣти;
Досимъ врха високотъ Ловћена,
И предъ собомъ Богомъ посесприму:
Ће пречеће крилма управъ к њму:
Не би дуго ка напишакъ воде,
Долетимо у врхъ од Ловћена;
Подъ найвишомъ гредомъ и лишицомъ,
На широку плочу од мрамора:
Предъ пећинномъ цвѣћемъ окићеномъ,
Кою око друго не погледа;
Сим сокола яли горске виле,
Я слѣпца и вѣшна гуслара.
Вила уће у кишне дворове,
Мене рече свѣстъ предъ пећинномъ:

Пред њом сѣђеш док појнѣ чуем,
Мало прође док сна гласак звучаш,
Тад удѣзем браге у пећину:
Како прођем праг и враша песте,
Поведе ме нешто невидимо,
И сѣдне ме на мѣсно погледно;
Но закриши цвѣешном завѣсом.
Како сѣднем завѣса се диже,
Отвори се пространство пећине:
Три є шопа пребацили нећаху,
Ах! пећина звани се неможе;
Већ рай мними ће праоци живе,
Јли виле и њини любимци.
Сва пећина сјајна и прозрочна,
Како биспра на мрамор рјека:
Окићена свакием цвѣћем,
Сваки цвѣшак сјае ка свјећа.
Измѣшане зраке сваке масши,
Удараю у свод од пећине;
А од свода јопеш у рѣчицу,
Коя враше средином пећине.
Од милинах гледати не могах,
Кад падаху зраке на цвѣшове:
Кои бѣху окиша ливаде,
Очих поглед уши забуніо;
Тере на њих чуш не могах ништа.
На сред песте преспод подигнути,
На њм сѣди ка Божество неко;

У женскоме лицу и погледу:
Су шири вѣнца накинѣло главу.
Ту посѣдим гледајућ лѣпошу,
Док од едном хукну глас пояня;
И загрмѣ войничка музика.
Кад погледам полѣ и ливаду,
Ал народа низ нѣм много иде;
У аљине обучени бѣде.
Пећина се сва промѣни видом,
Бѣлием се окипи цвѣћем;
Над народом црвен вѣнац иде;
На конѣ га и маче држаху,
Кад дођоше код сјајна преснола,
Вѣнац цвѣтени брже утрабише:
Соколови и хишри орлови,
Спавише га на главу богињи.
Гледнем, виђех подис око вѣнца,
Изговор му ово прави бѣше:
Мач и храброст силнога Душана,
И валашности Србах випезовах.
Од Булгарах е крвљу пенком оше,
Вѣнац славе и њине државе:
Њим те мапер Србию крунимо,
С вѣнцем славе кад окипи главу.
Удвоише с гласи и одзиви,
Славогласне трубе и пояня:
Име Душан громом се казаше.
Я све сѣђах и то гледах радо;

Ал од єдном све с у црно виђе,
Глас поянн жалоснан се зачу:
Све се у плач свирке претворише.
Тад зашршим и на ноге скочим,
Викнем грлом што могах найболдъ:
Шно би сада ако Бога знаше!
Глас ми испот првог одговори:
Не плаши се и не вичи шако,
У вѣчност є Душан преминуо;
Тада и я ка све начнем плаканъ.
Плач не спаде, а веселъ іопеш,
Весели мо с, но пола плачући:
Царица се види ухилѣна,
У вѣнац іой пола сахло цвѣће;
Но не прође школико доба,
Ту да видиш спрашнога погледа,
И жалосна Србу свакоему.
Крв пошомка великог Немањъ,
Довре права жеснокіем валом;
И занесе престо.л и богиню,
Двор Божеспива помрачи Србскога:
А у мрачни сѣра спницр виле,
Мѣсно пѣсне да кукаю тужне:
На вѣк зађе сунце Немањино,
Од Србскога рода и племена.
Ах! ка с шда у пушцини мога,
Славолюбна руко Вукашина:
Заклаш млада вѣценосца Србска.

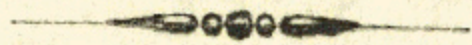
Снид те буди Србином се зваши;
Међу свѣшом највѣрним народом;
Ера уби свога господара!
Зар на главу круну ставиш сѣаше
Крвљу облишом свога благодѣя,
С њом се дичиш и владалац зваши?
Ја све сѣдим и у мраку плачем,
Док се мало поче развиђаши:
Мало ми се сузе усшавише,
Док започнем гласак виѣлах слушаши;
Ђе плачући мало пришѣваю,
Неке бое с Турцима, Црногорске,
Царског лаза, пак и Вршиелѣке,
Меког дола; Кчева и Трињинах;
И Цршице па и Буковице:
Од Циперах па и Бѣлопавлићах,
И од Крусах па и Маршишићах,
Све повише гласак издизаху;
И ја срцем све веселим спаем.
Виђу вѣнац ђе се осушио,
Ал су два шри порасли цвѣиша;
Из просуше крви Црногорсшва:
Док од едном ка да муња сшну,
Сва се зася велика пећина,
Како данак по с облачним небом.
Запрубѣше шрубе и свирале,
Сшаше пошп пѣсне од храбросши:
Син Тополе огледало Србсшва,

Почепак им и прииѣва бѣше.
Виђу мало царица оживѣ,
Ђорђе к њойзи мачем голим шрчи:
О мачу му вѣнац висн кишини;
Тек га пружи да окруни машер,
О маче се и на узнак паде:
У срце му с свой засади маче,
Мршав паде и укопаше га.
Марса Србског и младога Феба,
Закри мрачна Тополска гробница.
Јопен прубе свире умукоше,
Дом Вилдовска пошамѣ Србскога.
Ја у маху од жалосни скочим,
Додја ми с више шо гледани:
У шри сапа сву промѣну Србска,
Обрашим се изисн из пећине;
Но зачует гласак не знам чи е?
Ја више разумѣн не могах,
Само ове чешири рѣчи:
„Снид ми живѣн већ не дае,
„Кад помислим шужна машн,
„Да ми Осман закон дае
„Ах доклеп ће тако спашн.“
Ја изидем шпо најбрѣе могнем,
И усѣднем на брза лабуда:
Однесе ме до крап езера;
А ошолен здраво на шорину.
Јопен ѣу се молим посеспримн,

Да ми даде крила од полеша;
Да вилувашва јонеп дворе видим:
Но када се болѣ обасяю,
И кад вѣнац добіе царица,
Да е гледам веселога лица.

О Д А

СУЛТАНУ ТУРСКОМЕ.

Сунце сљино еси над сунцима,
Кое гріеш свиѣма Турцима;
Глава ти се мимо луне пружа,
Сабља ти є при пуш од нѣ дужа;
Свѣшцац чисте вѣре побом душе,
Перо ти є од пополе више,
Око нѣга челенке и гране
Те се с њима Турци од зла бране;
Теб сви краљи ншо орлу пилићи,
Ја соколу гадни грмушићи.
Цар над царма и да и их еси,
Сви питаю: Махмуш Камло ћеси?

Главом свега сви те они знају,
Не чуди се што на тебе грају,
Што и вране на сива јаспроба.
Ти сам чиниш како Турџма преба,
Али ништа главу не разбја,
Ни кавуре од себе одбја;
Ер и Шамбол ако ти уграбе,
Неће свеца и горњ му хабе:
Тамо ће ти све краљи плашати
Жеднећеш их у цеймен займити.
Ишалах!

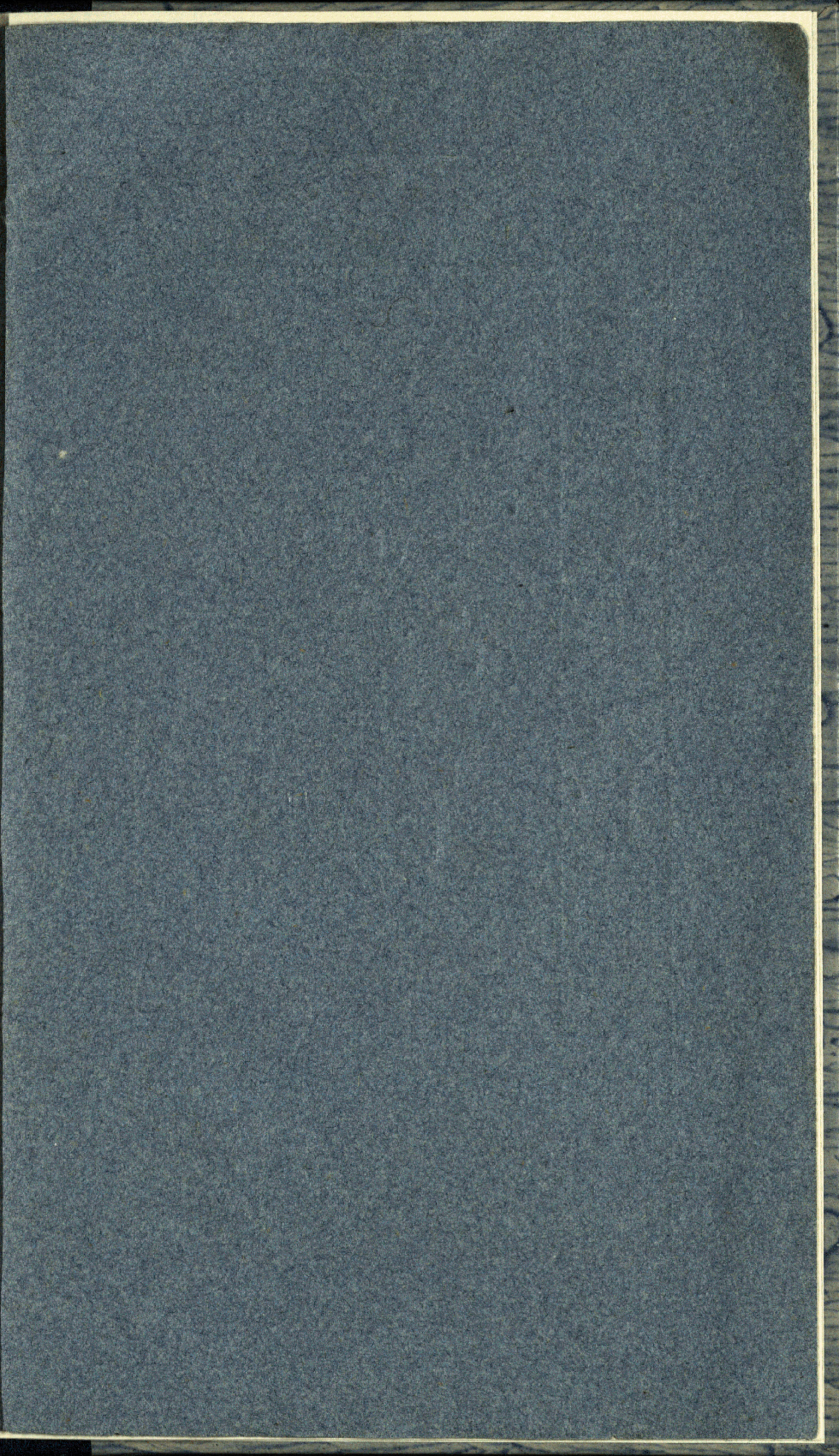

БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ

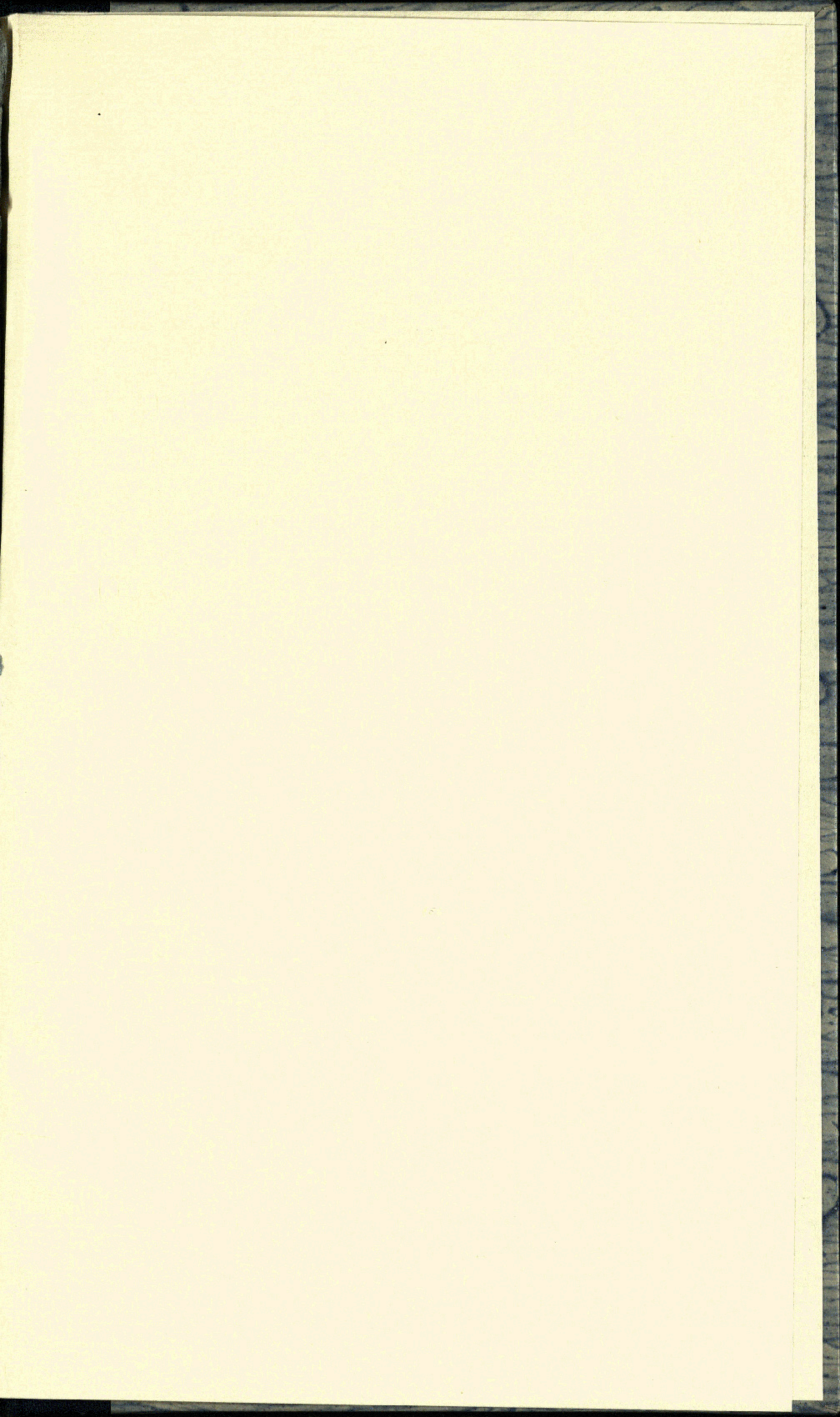

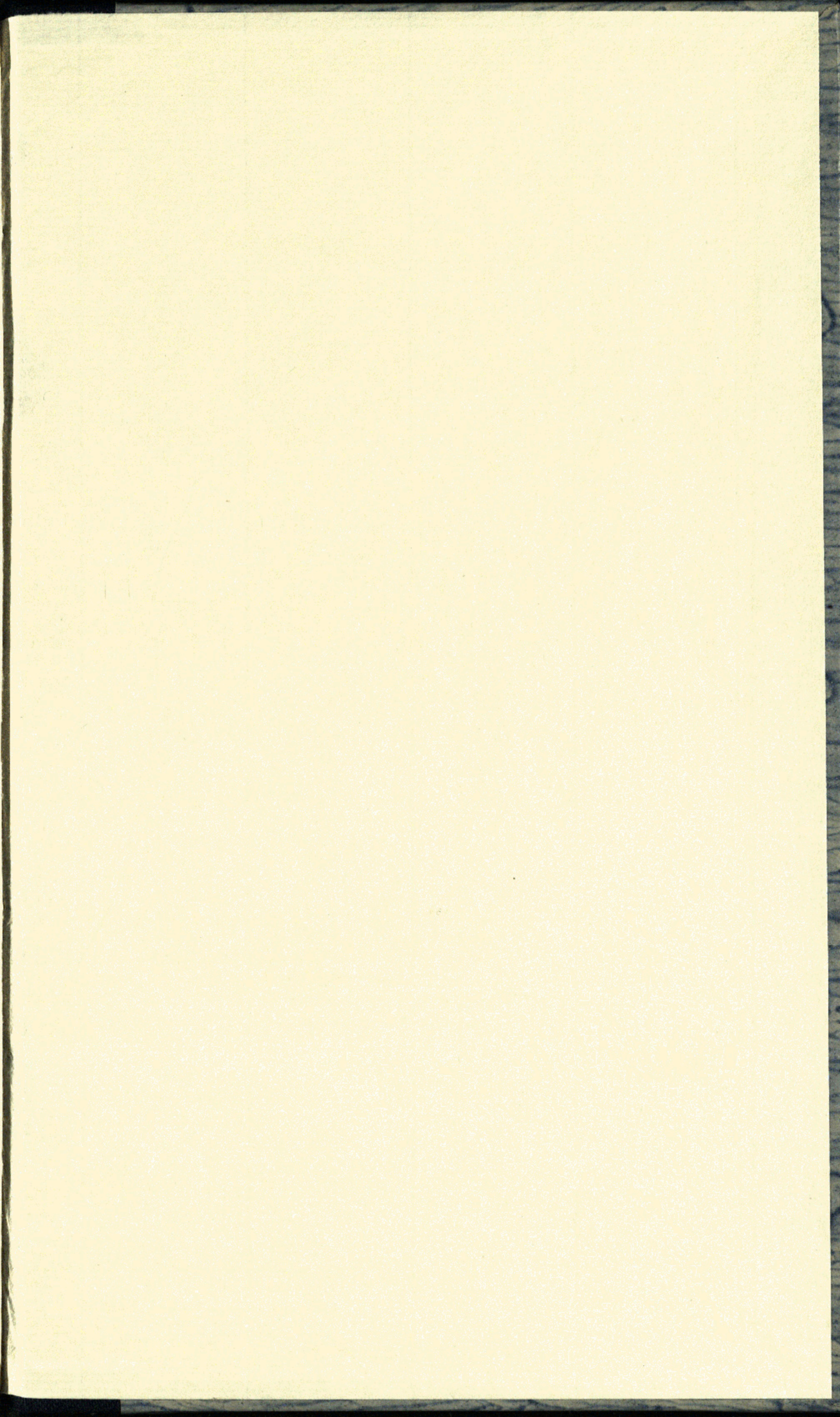

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Р19Ср III 321.1